

32001D0792

L 297/7

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

15.11.2001

ROZHODNUTÍ RADY

ze dne 23. října 2001

o vytvoření mechanismu Společenství na podporu zesílené spolupráce při asistenčních zásazích v oblasti civilní ochrany

(2001/792/ES, Euratom)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 308 této smlouvy, a na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména na článek 203 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽⁴⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Zatímco prováděcí opatření Společenství k usnesení Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, ze dne 8. července 1991 o zlepšování vzájemné pomoci členských států v případě přírodních nebo technologických katastrof ⁽⁵⁾ pomohlo ochránit obyvatele, životní prostředí a majetek, v současnosti je potřeba zajistit ještě kvalitnější ochranu v případě přírodních, technologických, radiologických a ekologických katastrof, včetně znečištění vod v důsledku námořních havárií, ke kterému dochází jak uvnitř, tak vně Evropské unie, a zpřísnit ustanovení tohoto usnesení.
- (2) Úmluva Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů (EHK OSN) o účincích průmyslových havárií přesahujících hranice států, která obsahuje ustanovení např. o prevenci, připravenosti na mimořádné události,

veřejné informovanosti a spoluúčasti veřejnosti, systémech ohlašování průmyslových havárií, schopnosti reagovat a o vzájemné pomoci vstoupila v platnost dne 19. dubna 2000. Úmluvu schválilo Společenství rozhodnutím Rady 98/685/ES ⁽⁶⁾.

- (3) Mechanismus na podporu zesílené spolupráce při asistenčních zásazích v oblasti civilní ochrany by mohl doplnit současný akční program Společenství zaměřený na civilní ochranu ⁽⁷⁾ o ustanovení týkající se poskytování rychlé pomoci v případě výskytu závažné mimořádné události, která vyžaduje přijetí opatření okamžité reakce. Usnadnil by mobilizaci zásahových týmů, odborníků a dalších zdrojů podle požadavků dané situace prostřednictvím zesílené infrastruktury Společenství v oblasti civilní ochrany, která zahrnuje monitorovací a informační středisko a společný komunikační a informační systém pro mimořádné události. Mechanismus by rovněž umožnil shromažďování ověřených informací o mimořádných událostech za účelem jejich šíření v členských státech a předávání zkušeností z provedených zásahů.
- (4) Uvedený mechanismus by náležitě zohledňoval příslušné právní předpisy a mezinárodní závazky Společenství. Toto rozhodnutí se tedy nedotýká vzájemných práv a povinností členských států zakotvených ve dvoustranných nebo mnohostranných smlouvách, které se týkají předmětu tohoto rozhodnutí.
- (5) Prevence má pro ochranu proti přírodním, technologickým a ekologickým katastrofám zásadní význam a bude třeba uvažovat o dalších opatřeních.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 29 E, 30.1.2001, s. 287.

⁽²⁾ Stanovisko ze dne 14. června 2001 (dosud nezveřejněno v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Úř. věst. C 139, 11.5.2001, s. 27.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 253, 12.9.2001, s. 17.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 198, 27.7.1991, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 326, 3.12.1998, s. 1.

⁽⁷⁾ Rozhodnutí Rady 1999/847/ES ze dne 9. prosince 1999 o vytvoření akčního programu Společenství v oblasti civilní ochrany.

- (6) V případě výskytu závažné mimořádné události v rámci Společenství nebo bezprostředního nebezpečí jejího výskytu, které má nebo by mohlo mít přeshraniční účinky nebo které vede k žádosti o poskytnutí pomoci ze strany jednoho nebo více členských států, je zapotřebí provést náležité ohlášení prostřednictvím zavedeného a spolehlivého společného komunikačního a informačního systému.
- (7) Na úrovni členských států a Společenství musí být přijata přípravná opatření, která umožní rychlou mobilizaci závažných týmů při výskytu mimořádné události a jejich požadovanou flexibilní koordinaci a která prostřednictvím výcvikového programu zajistí týmy schopné účinného nasazení a posouzení situace nebo koordinace, zásahové týmy a další prostředky podle požadavků situace. Další přípravná opatření zahrnují shromažďování informací o nezbytných zdravotnických prostředcích a podněty k využívání nových technologií.
- (8) V souladu se zásadou subsidiarity by mechanismus Společenství vytvářel přidanou hodnotu v podobě podpory a doplňování vnitrostátních politik v oblasti poskytování vzájemné pomoci při ochraně civilních osob. Není-li připravenost žadateckého státu dostatečná, pokud jde o dostupné prostředky nezbytné k přiměřené reakci na závažnou mimořádnou událost, může dotyčný stát svou připravenost dodatečně zvýšit tím, že využije uvedeného mechanismu Společenství.
- (9) Mechanismus by měl umožňovat mobilizaci a snazší koordinaci asistenčních zásahů, aby byla zajištěna lepší ochrana zejména osob, ale také životního prostředí a majetku, včetně kulturního dědictví, a tak se snížily ztráty na životech, počty zraněných, hmotné škody, škody na hospodářství a na životním prostředí a stal se dosažitelnější cíl společenské soudržnosti a solidarity.
- (10) Odlehlá území a okrajové regiony a některé další oblasti Společenství se často vyznačují specifickými rysy a potřebami vzhledem ke své geografické poloze, terénu a společenské a hospodářské situaci. Tyto aspekty mají nepříznivé důsledky, brání poskytování pomoci a nasazení zásahových prostředků tím, že ztěžují zásobování záchranými prostředky a vytvářejí specifické potřeby pomoci v případě vážného nebezpečí v důsledku mimořádné události. Uvedený mechanismus Společenství by mimo jiné umožnil lépe reagovat na podobné situace a potřeby.
- (11) S ohledem na asistenční zásahy v oblasti civilní ochrany mimo území Společenství by takový mechanismus mohl být využit jako nástroj k usnadnění a podpoře opatření přijatých Společenstvím a členskými státy v rámci jejich pravomocí.
- (12) Takový mechanismus Společenství by mohl za určitých stanovených podmínek být využíván i jako nástroj k usnadnění řešení krizí uvedeného v hlavě V Smlouvy o Evropské unii a k jeho podpoře.
- (13) Asistenční zásahy by byly prováděny buď autonomně, nebo jako součást operace vedené mezinárodní organizací; pro tento případ musí Společenství rozvíjet vztahy s příslušnými celosvětovými a regionálními mezinárodními organizacemi.
- (14) Kandidátské země by měly možnost se do takového mechanismu zapojit.
- (15) Je zapotřebí zvýšit transparentnost různých stávajících opatření v oblasti civilní ochrany, sjednotit je a zesílit v rámci soustavného úsilí o plnění cílů Smlouvy.
- (16) Opatření nezbytná k provádění tohoto rozhodnutí by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi⁽¹⁾.
- (17) Využije-li se pro tento mechanismus činnosti téhož výboru, který se zabývá současným akčním programem Společenství v oblasti civilní ochrany, bude tím zajištěn jednotný postup a návaznost při používání mechanismu.
- (18) Smlouva o založení Evropského společenství a Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii neposkytují pravomoci k přijetí tohoto rozhodnutí, s výjimkou článku 308 v případě Smlouvy o ES a článku 203 v případě Smlouvy o ESAE,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Vytváří se mechanismus Společenství (dále jen „mechanismus“) na podporu zesílené spolupráce mezi Společenstvím a členskými státy při asistenčních zásazích v oblasti civilní ochrany v případě výskytu závažných mimořádných událostí nebo bezprostředního nebezpečí jejich výskytu, které vyžadují přijetí opatření okamžité reakce.

2. Účelem mechanismu je pomoci zajistit lepší ochranu především osob, ale také životního prostředí a majetku, včetně kulturního dědictví, v případě výskytu závažných mimořádných událostí, např. přírodních, technologických, radiologických nebo ekologických havárií uvnitř nebo vně Společenství, včetně námořních havárií způsobujících znečištění vod, na základě ustanovení rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2850/2000/ES ze dne 20. prosince 2000 o stanovení rámce Společenství pro spolupráci v oblasti havarijního nebo záměrného znečišťování moře⁽²⁾.

Mechanismus se nedotýká povinností uložených příslušnými platnými právními předpisy Evropského společenství nebo Evropského společenství pro atomovou energii, případně platnými mezinárodními dohodami.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ Úř. věst. L 332, 28.12.2000, s. 1.

Obecným cílem mechanismu je poskytovat na základě žádosti podporu při výskytu mimořádných událostí a napomáhat lepší koordinaci asistenčního zásahu prováděného členskými státy a Společenstvím, s ohledem na zvláštní potřeby odlehlých, okrajových a dalších regionů nebo ostrovů, které jsou součástí Společenství.

3. Mechanismus zahrnuje řadu prvků a opatření, k nimž náleží:

- získání přehledu o zásahových týmech a další intervenční podpoře využitelných v členských státech k asistenčnímu zásahu v případě výskytu mimořádné události,
- vypracování a provádění výcvikového programu pro zásahové týmy a pomocný zásahový personál a pro experty z posuzovacích nebo koordinačních týmů,
- workshopy, semináře a pilotní projekty k nejdůležitějším aspektům zásahu,
- sestavování a podle potřeby vysílání posuzovacích nebo koordinačních týmů,
- zřízení a řízení monitorovacího a informačního střediska,
- vytvoření a řízení společného komunikačního a informačního systému pro případ výskytu mimořádné události,
- další podpůrná opatření, např. opatření pro usnadnění přepravy prostředků pro asistenční zásah.

Článek 2

1. V případě výskytu závažné mimořádné události uvnitř Společenství nebo bezprostředního nebezpečí jejího výskytu, které má nebo může mít přeshraniční účinky, nebo vede k žádosti o poskytnutí pomoci ze strany jednoho nebo více členských států, je členský stát, na jehož území se mimořádná událost vyskytla, povinen bez prodlení tuto událost ohlásit:

- a) členskými státy, které mohou být mimořádnou událostí postíženy, nebyla-li tato ohlašovací povinnost již splněna na základě příslušných právních předpisů Evropského společenství nebo Evropského společenství pro atomovou energii, případně na základě platných mezinárodních dohod, a
- b) Komisi, dá-li se očekávat případná žádost o poskytnutí pomoci prostřednictvím monitorovacího a informačního střediska, aby Komise mohla v případě potřeby uvědomit ostatní členské státy a aktivovat příslušné služby.

2. Ohlášení se podle potřeby provádí prostřednictvím komunikačního a informačního systému.

Článek 3

Pro zajištění své schopnosti účinného zásahu v případě výskytu závažné mimořádné události jsou členské státy povinny:

- a) v rámci svých příslušných služeb, zejména orgánů civilní ochrany nebo jiných zásahových služeb, zajistit v předstihu zásahové týmy, které budou k dispozici pro případný zásah nebo které by mohly být pro tento účel sestaveny ve velmi krátkém časovém horizontu, aby mohly být vyslány na místo určení přibližně do 12 hodin od obdržení žádosti o

poskytnutí pomoci s přihlédnutím k tomu, že složení týmu by mělo záviset na druhu závažné mimořádné události a na zvláštních potřebách s ní spojených;

- b) vybrat odborníky, kteří mohou být povoláni na místo výskytu mimořádné události jako členové posuzovacího nebo koordinačního týmu;
- c) poskytnout příslušné obecné informace o těchto týmech a odbornících a o zdravotnických prostředcích, jak stanoví čl. 4 písm. e), do šesti měsíců od přijetí tohoto rozhodnutí a neprodleně tyto informace v případě potřeby aktualizovat;
- d) zvážit možnost poskytovat podle potřeby další formy podpory, které mohou zajistit příslušné služby, např. specializovaný personál a vybavení k řešení specifických mimořádných událostí, a možnost využít zdroje, které mohou být poskytnuty nevládními organizacemi a dalšími příslušnými subjekty;
- e) pro účely uplatňování tohoto rozhodnutí jmenovat příslušné orgány, stanovit kontaktní místa a uvědomit o nich Komisi.

Článek 4

Za účelem dosažení stanovených cílů a provedení opatření stanovených v článku 1 učiní Komise tyto kroky:

- a) zřídí a bude řídit monitorovací a informační středisko, jehož služby, včetně možnosti okamžitého nasazení, budou k dispozici 24 hodin denně, a které bude pro účely daného mechanismu sloužit členským státům a Komisi;
- b) vytvoří a bude řídit spolehlivý společný komunikační a informační systém pro případy mimořádných událostí, který umožní komunikaci a výměnu informací mezi monitorovacím a informačním střediskem a kontaktními místy, která pro tento účel členské státy stanoví;
- c) zajistí možnost co nejrychlejší mobilizace a vyslání malých týmů odborníků, odpovědných za:
 - posouzení situace pro potřeby členských států, monitorovacího a informačního střediska státu, který požádal o poskytnutí pomoci,
 - usnadnění koordinace asistenčních operací na místě události podle aktuální potřeby a udržování kontaktů s příslušnými orgány státu, který požádal o poskytnutí pomoci, je-li to nezbytné a vhodné;
- d) vypracuje výcvikový program zaměřený na zlepšení koordinace asistenčního zásahu v oblasti civilní ochrany; toho lze dosáhnout zajištěním kompatibility a komplementarity jednotlivých zásahových týmů, jak stanoví čl. 3 písm. a), nebo v případě potřeby další zásahové pomoci, jak stanoví čl. 3 písm. b), a zvyšováním odborné způsobilosti odborníků na posuzování situace. Program by měl také zahrnovat společné kurzy a společná cvičení a výměnný systém, v rámci něhož mohou být jednotlivci dočasně vysláni do týmů v jiných členských státech;
- e) shromáždí informace o schopnostech členských států udržovat výrobu sér a očkovacích látek nebo jiných nezbytných zdravotnických prostředků a o zásobách využitelných při zásahu v případě závažné mimořádné události a uloží tyto informace v informačním systému;

- f) vypracuje program vycházející ze zkušeností získaných při zásazích vedených v rámci tohoto mechanismu a prostřednictvím informačního systému tyto zkušenosti šíří dál;
- g) podněcuje a podporuje zavádění a využívání nových technologií pro účely tohoto mechanismu, včetně systémů ohlašování mimořádných událostí a varování, výměnu informací, využívání satelitní techniky a pomoc při rozhodování o řešení mimořádných událostí;
- h) přijme opatření k usnadnění přepravy prostředků pro asistenční zásah a další podpůrná opatření.

Článek 5

1. Vyskytne-li se mimořádná událost v rámci Společenství, požádá členský stát co nejkonkrétnějším způsobem o poskytnutí pomoci:

- a) prostřednictvím monitorovacího a informačního střediska ostatní členské státy, přičemž Komise neprodleně po obdržení této žádosti:
- odešle žádost kontaktním místům v ostatních členských státech,
 - pomůže zmobilizovat týmy, odborníky a další zásahovou pomoc,
 - shromáždí ověřené informace o mimořádné události a rozešle je členským státům; nebo
- b) přímo ostatní členské státy.

2. Každý členský stát, jemuž je určena žádost o poskytnutí pomoci, neprodleně určí, zda je schopen požadovanou pomoc poskytnout, a uvědomí o svém rozhodnutí žadatelský stát buď prostřednictvím monitorovacího a informačního střediska, nebo přímo, a poté v závislosti na okolnostech uvědomí rovněž středisko a uvede rozsah a podmínky pomoci, kterou je schopen poskytnout.

3. Žadatelský členský stát je odpovědný za řízení asistenčních zásahů. Orgány žadatelského státu stanoví obecné zásady a v případě potřeby vymezí hranice pro plnění úkolů svěřených zásahovým týmům, aniž by uváděly podrobnosti týkající se způsobu jejich plnění, které jsou v pravomoci odpovědné osoby pověřené členským státem, který pomoc poskytuje.

4. Žadatelský stát může požádat zásahové týmy, aby řídily zásah jeho jménem. V takovém případě se týmy vyslané jednotlivými členskými státy a týmy Společenství snaží o koordinaci svých zásahů.

5. Posuzovací nebo koordinační tým by měl napomáhat koordinaci jednotlivých zásahových týmů a v případě potřeby udržovat spojení s příslušnými orgány žadatelského členského státu.

Článek 6

Ustanovení článku 5 lze provádět na základě žádosti i u zásahů vně Společenství. Takové zásahy se provádějí formou autonomního asistenčního zásahu nebo jako součást zásahu vedeného mezinárodní organizací.

Koordinace asistenčních zásahů v oblasti civilní ochrany prováděných v rámci tohoto mechanismu mimo území Společenství je zajišťována členským státem pověřeným předsednictvím Rady Evropské unie.

Článek 7

Možnost zapojit se do tohoto mechanismu mají:

- kandidátské země střední a východní Evropy v souladu s podmínkami stanovenými v Evropských dohodách, v jejichž dodatkových protokolech a v rozhodnutích příslušných Rad přidružení,
- Kypr, Malta a Turecko na základě dvoustranných dohod, které budou s těmito zeměmi uzavřeny.

Článek 8

1. Komise provádí opatření týkající se uvedeného mechanismu postupy podle čl. 9 odst. 2.

2. Komise také postupy podle čl. 9 odst. 3 stanoví společná pravidla, která se týkají zejména:

- a) prostředků využitelných pro asistenční zásah, jak stanoví článek 3;
- b) monitorovacího a informačního střediska, jak stanoví čl. 4 písm. a);
- c) společného komunikačního a informačního systému, jak stanoví čl. 4 písm. b);
- d) posuzovacích nebo koordinačních týmů, jak stanoví článek 4 písm. c), včetně kritérií pro výběr odborníků;
- e) výcvikového programu, jak stanoví čl. 4 písm. d);
- f) údajů o zdravotnických prostředcích, jak stanoví čl. 4 písm. e);
- g) zásahů v rámci Společenství na základě usnesení ze dne 8. července 1991 a také zásahů mimo území Společenství, jak stanoví článek 6.

Článek 9

1. Komisi je nápomocen výbor zřízený podle čl. 4 odst. 1 rozhodnutí 1999/847/ES.

2. Odkazuje-li na tento odstavec, použijí se články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.

Doba uvedená v čl. 4 odst. 3 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Odkazuje-li na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

4. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 10

Komise vyhodnotí provádění tohoto rozhodnutí každý třetí rok ode dne jeho vstupu v platnost a závěry tohoto hodnocení předá spolu s návrhy na změny tohoto rozhodnutí Evropskému parlamentu a Radě.

Článek 11

Toto rozhodnutí nabývá účinku dnem 1. ledna 2002.

Článek 12

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Lucemburku dne 23. října 2001.

Za Radu

předsedkyně

A. NEYTS-UYTTEBROECK
